

KULMÂKIVI

SUOMEN TEOLOGISEN INSTITUUTIN TIEDOTUSLEHTI
KULMAKIVENÄ ON ITSE KRISTUS JEEBUS (EF 2:20)

6/2018

STI 30 V

Jari Rankinen

JOULU – MIKÄ MAHDOLLISUUS

| HUOMIOITA JOULUEVANKELIUMISTA

Vesa Ollilainen

EVANKELIUMIN VOIMA EI
OLE KADONNUT

Joulu - mikä mahdollisuus

Joitakin vuosia sitten jouduin jäämään yöksi Istanbuliin. Lento sinne oli myöhässä kovan lumisateen takia ja jatko-yhteys oli jo lähtenyt. Menin suurkaupungin lentokentän virkailijan tiskin luo ja kysyin seuraavaa lentoa, johon pääsisin. Ystävällinen turkkilainen mies kertoi sen lähtevän seuraavana päivänä. Myöhään illalla takanani ei ollut jonoa ja mies tiedusteli, mistä tulen ja mitä teen. Kerroin olevani suomalainen pastori. Hän ilahtui silminnähden: - Olen työssä täällä tämän yön, olen muslimi, ja nyt minulla on mahdollisuus keskustella koko yö kristityn kanssa kaikkein tärkeimmistä asioista. Hän ei häpeilyt uskonasioita. Emme keskustelleet koko yötä mutta aika pitkään kuitenkin.

Joulu on suuri mahdollisuus kertoa kaikkein tärkeimmistä asioista. Se on sitä paitsi heille, jotka saavat puhua täysissä kirkoissa, myös kenelle tahansa. En tarkoita väkinäistä uskonasioista puhumista tai tyrkyttämistä, jolla harvoin näyttää olevan toivottuja tuloksia. Se, mikä oli luontevaa miehelle Turkissa, ei ehkä ole luontevaa meille tai toiselle osapuolelle, jonka kanssa keskustelemme. Mutta tarkoitan esimerkiksi sitä, että emme tyydy joulutervehdyksessä vain toivottamaan hyvää joulua vaan kerromme näistä valtavista asioista: Jumala tuli ihmiseksi. Syntyi hän, joka toi meille syntien anteeksisaamisen. Jumalan lupaukset toteutuivat ja toteutuvat.

Ymmärtääkö se ystävä, joka ei niin tunne uskonasioita, tällaisia asioita? Saattaa ymmärtää paljonkin. Ehkä lause, joka kertoo näistä, jää mieleen ja mietityttää. Jumala voi käyttää sitä. Ei ehkä tarvita meidän selityksiämme – keskeisen uskomme asian toteaminen riittää, koskettaa ja puhuttelee.

Toisinaan murehditaan, ettei maassamme enää järjestetä tai hyvin harvoin järjestetään laajoja missioita, evankelioimistapahtumia. Kun puhuimme tästä, muuan ihminen sanoi: - Tuo ei ole totta. Joka paikkakunnalla joka vuosi järjestetään suuri missio. Hän tarkoitti joulua. Ajattelemmeko joulusta näin ja miten käytämme tämän mahdollisuuden?

Maahamme on tullut paljon täältä turvaa hakevia. Keskustelu turkkilaisen miehen kanssa muistuttaa siitä, että monien noilta seuduilta tulneiden on helppo puhua uskonasioista. Ne ovat heille luonnollisia ja tärkeitä asioita. Ehkä tunnet kaukaa tänne tulleen perheen tai nuoren miehen. Toivota häpeilemättä heille tai hänelle hyvää joulua ja kerro tervehdyksessäsi, mistä joulussa on kyse.

Emme ole Jumalan omia siksi, että kerromme ja uskallamme kertoa hänestä. Kuulumme hänelle, koska hän rakastaa meitä, lähetti meille Pelastajan tai tuli itse Pelastajaksi. Jumalasta, joka on näin hyvä, kelpaa kertoa.

JARI RANKINEN

3.12.2018

20 TAI 10 EUROA

Kulmakiven syksyn numeroissa kerrottiin 20 ja 10 euron keräyksestä: voisitko lahjoittaa STI:lle 20 euroa ja jos olet opiskelija, 10 euroa? Kerroimme, että jos noin puolet STI:n tukijäsenistä, joita on hieman yli 2.000, tekee tämän, selviydymme vuodesta. Ilahduttavan moni on vastannut pyyntöön ja auttanut. Siitä suuri kiitos! Vielä tarvitaan tukea, että saadaan maksettua tämän vuoden laskut ja tilinpäätöksessä alimman viivan alla olisi luku, joka kertoo, että tästä vuodesta on selvitty.

Lahjoituksen voi maksaa näillä tiedoilla: Saaja Suomen teologinen instituutti, pankkitili FI74 8000 1100 5642 45 tai FI66 1555 3000 1169 14. Mikäli sinulla on henkilökohtainen STI:n lahjoitusten viitenumero, hyvä jos käytät sitä. Ellei, viestiin voi kirjoittaa: ”Lahjoitus STI:lle.”

KIITOS TUOLIKERÄYKSESTÄ!

Edellisessä Kulmakivessä kerrottiin tuolikeräyksestä: Osta tuoli, joka maksaa 37 euroa, tai pöytä, joka maksaa 116 euroa, ja STI saa kaksi. Työmme ystävä on nimittäin luvannut ostaa jokaiselle keräyksellä saadulle tuolille tai pöydälle parin.

Keräys tuotti yhteensä 5.349,75 euroa. Suuri kiitos tästä! Tämä on todellinen joululahja STI:lle! Uudet tuolit ja pöydät tilattiin ja niiden hinta on 4.970 euroa. Lisäksi luentosaliin ja seminaarihuoneeseen saadaan uudet verhot. Uusien tuolien ja pöytien pitäisi olla käytössä, kun kevätlukukausi alkaa. Työmme ystävä, joka lupasi ostaa tuoleille ja pöydille parin, kertoi tekevänsä lahjoituksen STI:n työlle ylipäänsä, koska lisää tuoleja ja pöytiä ei nyt tarvita.

STI sai ilmaisia ja hyväkuntoisia tuoleja 26 kpl. Nämä ovat jo käytössä. Kiitos ystäväälle, joka kertoi mahdollisuudesta saada nämä tuolit.

TALVEN JA KEVÄÄN OHJELMA

STI:n kevätlukukauden ohjelma on valmistunut. Ohjelma on monipuolinen. Löydät sen STI:n nettisivuilta (www.sti.fi) kohdasta Ohjelma ja Kevään 2019 ohjelma.

KEVÄTLUKUKAUDEN AVAJAISET ovat keskiviikkona 9.1. Klo 15 avataan Suuri kirjatori ja tarjolla on pizzaa. Klo 16.15 alkaa keskustelu Millaista kymmenen vuoden kuluttua? Keskustelussa kysytään, mikä on kirkon tai kristinuskon asema Suomessa 10 tai 20 vuoden kuluttua. Ketkä kuuluvat Suomen evankelisluterilaiseen kirkkoon? Mitä on tullut tilalle? Onko jo tuolloin henkilöseurakuntia? Mikä kestää ja kasvaa ja mitä maailma muualla opettaa? Keskustelijoina ovat Hengen uudistus kirkossamme -järjestön toiminnanjohtaja Timo Pöyhönen, Kirkon tutkimuskeskuksen johtaja Hanna Salomäki ja Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen kotimaantyön johtaja Juhana Tarvainen. Keskustelun isäntänä on Jari Rankinen.

Maailmankuulu N.T. Wright teologisille opintopäiville

Yksi tämän hetken kuuluisimmista raamatuntutkijoista, professori N.T. Wright saapuu STI:n ja muiden Perusta-lehden julkaisijoiden järjestämille teologisille opintopäiville. Päivät ovat tammikuussa ke 2. – pe 4.1. Suomen Raamattuopistolla Kauniaisissa. Esimakuna tulevasta ja professori Wrightin lyhyenä esittelynä haastattelimme häntä Kulmakiveen.

Olette tulossa tammikuussa Suomeen. Vierailletteko paljon konferensseissa toimiessanne professorina St. Andrews'n yliopistossa?

– En matkusta enää niin paljon kuin ennen, mutta huomaan yhä olevani matkalla moniin tapaamisiin etenkin Yhdysvalloissa. Olen aina halunnut tulla käymään Suomessa ja nyt sain tilaisuuden! Kuitenkin tässä iässä, kun olen kohta 70, on viisautta vähentää matkustelua.

– Tässä on myös yksi syy siihen, miksi teen internetissä online-kursseja. Ne löytyvät osoitteesta www.ntwrightonline.org. Voin nauhoittaa näitä työhuoneessani eikä minun tarvitse lähteä kaupungista. Ihmiset ympäri maailmaa voivat ilmoittautua mukaan ja katsoa videoita.

Millaisia aiheita olette viime aikoina käsitellyt luennoissanne ulkomailla?

– Käsittelen paljon erilaisia aiheita, mutta varsin usein minua pyydetään puhumaan Jeesuksen ja hänen kuolemansa merkityksestä. Lisäksi ylösnousemuksen tapahtuma ja merkitys ovat usein esillä.

Viime aikoina olen myös luennoinut “luonnollisesta teologiasta”.

– Kaikkein mieluiten pidän eksegeettisiä luentoja, joissa menen syvälle tietyn raamatunkohdan yksityiskohtiin. Raamatun niin kutsuttu lähiluku on aina keskeinen osa teologista ja pastoraalista tehtävääni.

Olette kirjoittanut paljon Jeesuksesta ja Paavalista. Onko teillä nyt menossa jokin uusi projekti?

– Juuri parhaillaan olen toimittamassa luentoja luonnollisesta teologiasta julkaisuksi. Siksi minun täytyy tutustua laajemmin filosofisen teologian maailmaan. Tähän asti se on ollut pikemminkin tutkimusteni reuna-alueella kuin keskuksessa.

– Sen lisäksi minulla on tosin kaksi aivan toisenlaista projektia, joihin pitäisi keskittyä. Minun pitäisi saada aikaan “Lasten Raamattu”, ja se onkin melkoinen haaste. Ja toiseksi minulta on pyydetty keskitason populaaria kommentaaria Galatalaiskirjeestä.

HAASTATTELU: TIMO ESKOLA

Teologisten opintopäivien koko ohjelman löydät täältä: www.sro.fi. Tuossa osoitteessa voit myös ilmoittautua päiville. Tervetuloa!

Miksi islam voitti kristinuskon?

STI:ssä järjestetään paljon kiinnostavia ja opettavia luentoja.

Marraskuussa TM Stig-Olof Fernström kertoi, miten ja miksi islam valloitti Pohjois-Afrikan ja voitti siellä kristinuskon 600-luvulla jKr. Syitä olivat muun muassa nämä: kirkko oli pitkälti latinankielinen eivätkä ihmiset puhuneet latinaa. Syyriasta, Egyptistä ja Etiopiasta kristinusko ei kadonnut kokonaan islamin vyörystä huolimatta – siellä jumalanpalvelukset pidettiin kansankielellä ja käytössä oli kansankielisiä raamatunkäännöksiä.

Pohjois-Afrikassa kirkko tukeutui vahvasti vallanpitäjiin. Kun näiden tuki päättyi, päättyi myös kirkko. Molemmat syyt saavat miettimään ajankohtaisia kysymyksiä.

Professori Lauri Thurén käsitteli opetuksessaan Jeesuksen puhetta viimeisestä tuomiosta (Matt 25). Miten se tulisi ymmärtää? Hän muistutti Jeesuksen ensimmäisen puheen Matteuksen evankeliumissa olevan vuorisaarna ja viimeisen kertomus viimeisestä tuomiosta. Näiden tarkoitus on saada evankeliumikirjan lukija sanomaan, ettei minulla ole mitään mahdollisuuksia pelastua, ei mitään toivoa, koska vaaditaan niin paljon.

Matteuksen evankeliumin viimeisen puheen jälkeen alkaa evankeliumikirjan huipennus, joka on ratkaisu toivottomaan tilanteeseen. Kirjan kolme viimeistä lukua kertovat uhrista ja verestä, jotka sovittivat syntimme, toivat anteek-

siantamuksen ja pelastivat meidät, joilla muuten ei ole toivoa pelastua.

Jari Rankinen

Simo Kiviranta -seminaari

Torstaina 31.1.2019 STI:ssä

Simo Kivirantaa (s. 1936, k. 2004) kutsuttiin pansofokseksi – niin paljon hän tiesi teologiasta sen eri aloilta. Hän vaikutti ratkaisevasti myös Suomen teologisen instituutin syntyyn. Millainen teologi Simo Kiviranta oli? Millainen puoliso ja ystävä?

***Klo 12** Nostoja Simo Kivirantaa käsittelevästä väitöskirjasta, väitöstä valmisteleva TM Joel Kerosuo

***Klo 13** Simo Kivirannan Albrecht Ritschlin teologiaa käsittelevän tutkimuksen julkaiseminen. Mitä kirja opettaa meille? Dos., TT, FT Timo Eskola

***Klo 13.30** Muistoja puoliosostani, Kirsti Kiviranta

***Klo 14** Kahvi

***Klo 14.30** Muistikuvia Simo Kivirannasta teologina, tutkijana, pastoriina, ystävänä ja työtoverina, dos., TT Juhani Forsberg, TM Heikki Haataja ja TT Juhana Pohjola

***Klo 15.45** Seminaarin päätös

Halutessasi voit tulla jo klo 11.
Lähdemme silloin lounaalle lähiravintolaan.

Evankeliumin voima ei ole kadonnut

Kansanlähetysoiston linjavastaava, teologian tohtori Vesa Ollilainen, on ollut suomalaisen kristinuskosta käytävän keskustelun näköalapaikalla pitkän aikaa. Kulmakivi esitti hänelle kuusi kysymystä.

Millainen asema kristinuskolla nähdäksesi on tällä hetkellä suomalaisessa julkisessa keskustelussa?

– Suomalaisessa yhteiskunnassa vallitsee sekulaari ja arvoliberaali paradigma. Uskonnollisia ja arvokysymyksiä lähestytään olettaen todeksi, että Jumalaa ei ole, häntä ei voida tuntea tai hänen olemassaolollaan ei ole merkittävää vaikutusta ihmisen elämään. Yksilön vapaus toteuttaa itseään on ehkä suurin hyve. Näistä lähtökohdista seuraa, että media on kiinnostunut kristinuskosta silloin, kun julkisuuden hahmo kertoo elämänsä vaiheista ja siinä samalla tuo esille kristillisen uskonsa asiana, jonka hän on kokenut arvokkaana. Myönteinen suhtautuminen vaihtuu kriittisyyteen, kun tai jos nämä uskonnolliset kokemukset laajennetaan koskemaan muitakin.

TILALLE ASTUU AJAN
MUOTIARVOJA MYÖTÄILE-
VÄ RAAMATTUKÄSITYS.

Missä aiheissa kristinuskon näkemyksiä kyseenalaistetaan eniten?

– Minusta on tärkeää kiinnittää huomiota tapaan, jolla tämä kyseenalaistaminen tapahtuu. Länsimaissa korostuu hyökkäävä ja mustamaalaava tunneretoriikka. Keskustelussa vedotaan sumeilematta tietyn ihmisryhmän ylivertauuteen sanomalla esimerkiksi: ”Elämmehän 2000-luvulla!” Oma käsitys esitellään edistyksellisenä ja ihmisläheisenä. Vastapuolta kuvataan ihmisyyden vihollisena. Abortti on ihmisoikeus ja abortin vastustajat ihmisoikeusrikkoojia, joiden kanssa ei keskustella. Sen sijaan heitä kauhistellaan.

Joutuuko joulun sanoma hyökkäyksen kohteeksi?

– Milloin joulun sanoma ei ole joutunut hyökkäyksen kohteeksi? Joulusta saa edelleen kertoa kauniina myyttinä mutta ei todelliseksi muuttuneena myyttinä. Paavali totesi omana aikanaan, että evankeliumi kuulostaa hulluudelta juutalaisten ja kreikkalaisten korvissa. Inkarnaation ihme vie välittömästi kristinuskon ainutlaatuisuuteen. Tämä poissulkevuus on erityinen kompastuskivi postmodernille ihmiselle.

Miten kirkon sisäinen keskustelu on mielestäsi muuttunut viime aikoina?

– Näyttää siltä, että sekulaarit lähtökohtaoletukset vyöryvät eteenpäin kirkossakin. Mielekäs raamatuntulkinta nihiloidaan (”Raamattua voi tulkita monella tavalla”) ja tilalle astuu ajan muotiarvoja myötäilevä raamatutukäsitys, jonka kyseenalaistamista hämmästellään. Toisten tunteita ei saa loukata, toisten tunteilla ei ole väliä.

Miten kristittyjen tulisi valmistautua uskon sisällöstä käytävään keskusteluun?

– Ensiksi meidän on opeteltava vastaamaan julkisesti ja yksityisesti sekä modernismin (”Kristityt ovat väärässä!”) että postmodernismin (”Kristityt ovat pahoja!”) haasteisiin. Erityisen tärkeä ja helppoja tuloksia lupaava työmaa ovat juuri aikamme todeksi oletetut lähtökohtaoletukset, joiden menestyksekkäs paljastaminen

VALON KIRKKAUTTA PIMEYS EI SAA VALTAANSA.

mullistaisi yhteiskunnallisen keskustelun uskonnoista. Toiseksi meidän on rohkeasti elettävä todeksi kristillistä uskoa, annettava sanan tulla lihaksi meissä: kristillinen usko on hyvää, totta ja kaunista, ja siinä eläminen ihmiselle parhaaksi myös tässä ajassa.

Onko kristinuskon ydinsanomalla vielä mahdollisuutta saavuttaa jälkikristillinen suomalainen?

– Ympäristö on muuttunut, jossain kohtaa parempaan ja toisessa huonompaan. En uskalla väittää, että olosuhteet ovat ratkaisevasti huonommat kuin vaikkapa 100 vuotta sitten. Ehkä olemme ajan hengen vankeja enemmän kuin luulemmekaan, ja siksi sopeutuminen uuteen tilanteeseen on niin kivulias. Evankeliumin voima ei ole kadonnut minnekään. Oma näkemykseni on, että mitä pidemmälle jälkikristillisuus etenee, sitä selvemmin tulee esille evankeliumi ihmisten aitona ja perusteltuna toivona. Epäusko voi edelleen torjua senkin toivon, mutta valon kirkkautta ei pimeys saa valtaansa.

HAASTATTELU: TIMO ESKOLA
KUVA: PHILIPPE GUEISSAZ

Mitä kulmakivi tarkoittaa?

Kulmakiveä käytetään hengellisenä kuvana paljon. Näin myös lehdessämme, joka on saanut nimensä hienosta raamatunkohdasta: “Kulmakivenä on itse Kristus Jeesus” (Ef. 2:20). Tästä syystä lehden otsakkeen keskellä on katonharja. Olet ehkä ihmetellyt, miksi nimen päällä on väkänä. Selitys löytyy Raamatusta.

Raamatun kielessä kulmakivi liittyy tietysti rakentamiseen. Kyseessä ei kuitenkaan ole tavallinen peruskivi, jollaiseen olemme Suomessa tottuneet. Antiikin aikoina kivistä rakennettiin holvikaaria. Siksi holvin kaksi seinää yhdistettiin toisiinsa ylös tulevalla kiihlillä, kulmakivellä (agrogooniaios). Tämä sana esiintyy myös Efesolaiskirjeen kohdassa.

Jae kuuluu kokonaisuudessaan: “Te olette kiviä siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat ja jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus”. Paavali puhuu rakennuksesta ja kivistä. Hän tarkoittaa, että uskovat muodostavat hengellisen temppelin. Se on se eskatologinen lopun aikojen pe-

lastuksen temppeli, joka rakennetaan elävistä kivistä. Tämän pelastuksen “huoneen” profeetat ovat luvanneet ja kertoneet, että Messias tullessaan rakentaa sen. Kristus itse on tämän rakennuksen huippukivi, joka pitää rakennuksen koossa.

VANHAN TESTAMENTIN LUPAUS

Vanhassa testamentissa vastaavaa sanaa käytetään paljon. Huipulla oleva kivi on rosh pinna, huippukivi. Jo pelkkä sana pinna tarkoittaa kulmakiveä. Sen merkitystä on lisäksi korostettu lisäämällä eteen sana “johtava”, ”tärkein”, “pääasiallinen”, rosh. Molempia sanoja käytetään Raamatussa myös vertauskuvallisessa merkityksessä tarkoittamaan johtajaa ja päällikköä.

Tätäkin termiä käytetään myös Uudessa testamentissa (Apt. 4:11). Silloin lainataan Psalmin 118 ajatusta kulmakivestä. Kristus on tullut meille kulmakiveksi. Näin Vanhan testamentin messiaanisesta termistä tulee Jeesuksen nimike. Jeesus on elävien kivien kunigas.

Sanojen avulla ensimmäiset kristityt halusivat osoittaa, että Kristus on Jumalan Poika ja ainoa pelastuksen tuoja. Hänen rinnalleen ei voi nostaa edes profeettoja eikä kuuluisia rabbeja. Profeetat ovat vasta viitanneet tulevaan

HÄN ON YLIN KULMAKIVI,
JOKA ON KIRKKONSA PÄÄ
JA VALTIAS.

HOLVIN KAKSI SEINÄÄ YHDISTETTIIN TOISIINSA YLÖS TULEVALLA KIILAL- LA, KULMAKIVELLÄ.

Vapahtajaan. Hän on rakentaja, jonka kunnia on suurempi kuin huoneen. Hän on ylin kulmakivi, pinna, joka on kirkkonsa pää (rosh) ja valtias.

HYLÄTYN KIVEN LUOKSE

Raamatussa kyetään kuvaamaan samalla kuvalla sekä Jeesuksen alennusta että hänen korotustaan. Tämä johtuu Psalmista 118, jota lainataan Uudessa testamentissa usein. ”Se kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on nyt kulmakivi” (Ps. 118:22). Tätä käytetään Uudessa testamentissa esimerkiksi Matteuksen evankeliumissa (Matt. 21:42).

Tästä psalmista tuli pääsiäisen jälkeen ensimmäisille Jeesuksen seuraajille tärkeä raamattutodiste Jeesuksen kuoleman merkityksestä. Israelin kansa oli hylännyt hänet. Israel oli yhä Jumalan vihollinen, joka paatumuksessaan surmasi profeetat. He hylkäsivät jopa tärkeimmän kiven, Israelin Johtajan, Messiaan, joka Daavidin poikana tuli perustamaan pelastuksen valtakunnan.

Jumala kuitenkin teki kärsivästä Vapahtajasta tärkeimmän kiven. Kulmakivi on näin ollen meille suuri sie-lunhoidollinen lohtu. Se muistuttaa, että Kristus on hylätty meidän hyväksemme, meidän syntiemme tähden. Jumala on

herättänyt hänet kuolleista ja asettanut pelastuksen temppelin huipulla olevaksi kiveksi, seurakunnan pääksi.

Siksi saamme jatkuvasti muistaa, että meidät on pelastettu. Me olemme eläviä kiviä Kristuksen temppelissä. Tuosta temppelistä meitä ei mikään voi repäistä irti. Kristus pitää huolta talostaan ja pitää sen koossa.

Juuri siksi ”kulmakivi” on teologisen instituutin työtä kuvaava nimitys. Haluamme keskittyä Kristukseen ja kasvattaa nuorista teologeista Kristuksen evankeliumin julistajia. Tänäkin aikana monet hylkäävät Vapahtajan. Siitä huolimatta hän on ainoa ihmisten toivo ja kirkon toivo. Siksi on hyvä sitoutua siihen kiveen, joka pitää rakennuksen koossa.

TEKSTI: TIMO ESKOLA

KUVA: MATTI LILJEQVIST

HUOMIOITA JOULUEVANKELIUMISTA

– LUUK. 2:1-20

Jouluevankeliumi tekee kahdesta Rooman vallan haltijasta raamatullisia henkilöitä. Vastikään tapasin Keniassa ravintolan tarjoilijan, joka oli saanut raamatulliseksi nimekseen Quirinius. Sekä keisari Augustus että maaherra Quirinius ovat tuttuja myös profaaneista lähteistä, ja Luukkaan kertomuksen sekä sen rinnalla kulkevan Matteuksen kertomuksen avulla – Matteus mainitsee kuningas Herodes Suuren hallinnee Jeesuksen syntymän aikaan ja vielä ainakin vähän sen jälkeenkin – Jeesuksen syntymä voidaan ajoittaa ensimmäiselle vuosikymmenelle ennen ajanlaskun alkua.

Mainitseamalla kaksi yleisesti tunnettua Rooman valtakunnan edustajaa Luukas haluaa kiinnittää Jeesuksen syntymän ja siten myös koko elämän tavalliseen historiaan, jota me kaikki elämme. Evankeliumin vastaanottajalle, Teofilukselle, tämä saattoi olla hyvin merkittävä asia. Jeesuksen elämä ei ole mikään mysteeriuskonnon historian tai myyttinen tapahtumasarja.

JOULUEVANKELIUMI ON SILMINNÄKIJÄTODISTUSTA KAIKKEIN LÄHEISIMMÄLTÄ TODISTAJALTA.

BETLEHEM, KUNINKAAN KAUPUNKI

Veroluetteloon kirjautuminen selittää, miksi Galilean Nasaretista kotoisin olevan perheen lapsi syntyy Betlehemissä, kuninkaan kaupungissa. Yhdellä virkkeellä Luukas kertoo Jeesuksesta kaksi tärkeää asiaa, jotka molemmat toteutuvat Vanhan testamentin ennustukset messiaasta. Ensinnäkin messiaan tuli olla Daavidin sukua, uusi Daavid. Olihan lupaus ikuisesta kuninkuudesta annettu Daavidille ja hänen jälkeläisilleen (2. Sam. 7:12-16). Joosef oli Daavidin jälkeläinen, ja vaikka hän ei ollutkaan Jeesuksen biologinen isä, oli Jeesus kuitenkin juridisesti hänen poikansa ja siis myös Daavidin suvun vesa.

Toiseksi messiaan tuli syntyä Betlehemissä, Daavidin kaupungissa, profeetta Miikan ennustuksen mukaan:

”Sinä Betlehem, sinä Efrata, sinä olet pienin Juudan sukukuntien joukossa! Mutta sinun keskuudestasi nousee Israelille hallitsija. Hänen juurensa ovat muinaisuudessa, ikaikojen takana” (Miika. 5:1).

HÄN ALENSI ITSENSÄ

Kuva kauniista, jouluvaloin valaistusta tallista ja Jeesus-lapsesta makaamassa puhtailla oljilla on painunut mieliimme jouluasetelmista ja joulukorteista. Paikka, jossa ihmiseksi syntyneen Jumalan napanuora katkaistiin, ei kuitenkaan ollut puhdas ja kaunis kiiltokuva. Kuinka moni nykyuori mahtaa ymmärtää, että seimi ei ollut Ikeasta ostettu vauvansänky vaan eläinten syöttöastia.

Jo Jeesuksen syntymä kertoo karulla tavalla siitä, mitä oli Jumalan Pojan alentuminen, josta Paavali kirjoittaa: ”Hänellä oli Jumalan muoto, mutta hän ei pitänyt kiinni oikeudestaan olla Jumalan vertainen vaan luopui omastaan. Hän otti orjan muodon ja tuli ihmisten kaltaiseksi. Hän eli ihmisenä ihmisten joukossa, hän alensi itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, ristinkuolemaan asti” (Fil. 2:6-8). Ei ihme, että evankeliumi oli kreikkalaisten mielestä hullutus.

KAIKKI KANSAT SIUNATUIKSI

Paimenten saama taivaallinen tiedonanto oli ihmeellinen. Vuosisatojen odotus oli vihdoon päättynyt, tänään se oli tapahtunut, messias oli syntynyt. Ja ensimmäiset, joille hyvä sanoma kerrot-

tiin, olivat halveksitut paimenet! Siinä toteutui jotain siitä, mistä Maria ylistyslaulussaan oli sanonut: ”Hän on syössyt vallanpitäjät istuimiltaan ja korottanut alhaiset” (Luuk. 1:52).

Enkelin mukaan hyvä sanoma ja suuri ilo ovat koko kansalle. Alkutekstin lukeminen kertoo, että kyse on Israelista. Jeesus siis syntyi ensi sijassa Israelin messiaaksi, ja tämä näkyy läpi evankeliumikirjojen. Jumalan pelastussuunnitelma koski kuitenkin koko ajan koko maailmaa. Ensin piti kuitenkin lunastaa Israel, jotta sitten kaikki kansat voisivat tulla siunatuiksi Abrahamin siemenessä, Daavidin Pojassa, Jeesuksessa Kristuksessa.

Maria kätki sydämeensä kaiken, mitä oli tapahtunut ja mitä hän paimenilta oli kuullut. Maria oli alkuseurakunnan aktiivinen jäsen, ja lienee todennäköistä, että kerätessään materiaalia evankeliumikirjaansa Luukas haastatteli joko Mariaa tai jotakuta, jolle Maria oli kertonut sydämeensä kätkemistään asioista. Saamme siis ajatella, että joulu-evankeliumi on silminnäkiätodistusta kaikkein läheisimmältä todistajalta.

TEKSTI: VILLE AUVINEN

KUVA: HANNU HÄKÄMIES

Iustitia 35 ja Päivän tunnussana alkukielillä

Mietitkö joululahjaa ystävällesi tai itsellesi? Tässä ehdotuksia:

* Iustitia 35 on STI:n 30-vuotisjuhlajulkaisu. Kirjassa on 16 kiinnostavaa artikkelia, joissa pohditaan kirkon ja herätysliikkeiden tulevaisuutta, STI:n roolia kirkon ja teologian kentässä, lähetystyötä ja muita keskeisiä teologisia aiheita. Kirjan hinta on 20 euroa (opiskelijat 10 euroa).

* Päivän tunnussana -kirjassa on vuoden kullekin päivälle kaksi tai useampi Raamatun kohta. STI:ssä on myynnissä kirjoja, joissa Vanhan testamentin kohdat ovat hepreaksi ja Uuden testamentin kohdat kreikaksi. Kirjan hinta on 20 euroa. Voit tilata nämä kirjat soittamalla STI:hin, puh. 09 668 9550, tai sähköpostitse: kirsi.kuru@sti.fi

JARI RANKISEN MATKAT:

*La 15.12. klo 15 Vastuunkantajien koulutuspäivä, Suomen Raamattuopisto, Kauniainen

*Ke-pe 2.-4.1.2019 Teologiset Opintopäivät, Suomen Raamattuopisto

*Su 13.1. klo 12 Messu Hyvän Paimenen kappeli, Seinäjoki

*Ke 24.1. klo 18 Raamattuopetus Hervannan kirkko, Tampere

*Su 27.1. klo 11 Messu Luther-talo, Tampere

*Su 3.2. klo 11 Messu ja raamattuopetus Luther-talo, Hämeenlinna

*La 9. ja su 10.2. Hänen Majesteettinsa palveluksessa -leiri Suomen Raamattuopisto, Kauniainen

*La 2. ja su 3.3. Raamatun vaikeita kohtia -tapahtuma, Vetelin seurakunta

TIMO ESKOLAN MATKAT:

*Ke-pe 2.-4.1.2019 Teologiset Opintopäivät, Suomen Raamattuopisto, Kauniainen

*18.1. Sisälle Sanaan -tapahtuma, Suomen Raamattuopisto

STI:N VUODENVAIHTEEN AUKIOLOAJAT

* Pe 7.12. asti klo 9–19

* Ma 10.-ti 18.12. klo 9–16

* Ke 19.12.–pe 4.1. kiinni

* Ma 7.1.-pe 11.1. klo 9-16

* Ma 14.1. alkaen klo 9–19

**Lämmin kiitos
tukijoillemme kuluneesta vuodesta!**

**Siunattua Vapahtajamme
syntymäjuhlaa ja
armorikasta uutta vuotta 2019!**

Jeesuksen Kristuksen syntymä - paras joululahja

Joulu on se juhla, joka ehkä enemmän kuin mikään muu vie ajatuksemme lapsuuskotiin.

Kun vanhenemme, tulevat lapsuuden joulumuistomme aina vain valoisemmiksi ja hauskemmiiksi. Meidän kodissamme Jumalan sanalla oli keskeinen sija joulun viettämisessä. Isä luki jouluevankeliumin aina ennen kuin joulupukki tuli. Näin saimme oppia, miksi vietämme joulua. Toisinaan kävimme joulukirkossa Pedersören kirkossa ja toisena joulupäivänä kävimme rukoushuoneella seuroissa.

Ensimmäisenä jouluyönä Joosef ja Maria, nuori aviopari, matkusti Betlehemiin, Daavidin kaupunkiin. Joosef oli kuningas Daavidin sukua ja hänet tuli rekisteröidä veroluetteloon esivanhempiansa kotikaupungissa.

Tämä matka ei ollut vain sattuma, vaan siinä tulisivat profeetta Miikan ennustukset toteutumaan. Joosef ja Maria saivat nähdä, että Messias syntyi eläinten suojassa, ja samana yönä tapahtui suuri ihme: taivaat aukenivat paimenille ja nämä saivat nähdä ja kuulla, kun taivaan enkelit lauloivat. Ilolla ei ollut rajoja, kun elämän Herra oli syntynyt. Lupaus, jonka Jumala oli antanut Eevalle paratiisissa naisen siemenestä, oli nyt täyttynyt. Nyt Jumalan ja Hänen luomiensa ihmisten välinen yhteys palautettaisiin. Jumala

pitää aina lupauksensa siitäkin huolimatta, että lupauksen täyttymys ei aina tule niin pian kuin me ihmiset toivoisimme. Jumalan aika on toinen kuin meidän aikamme.

Betlehemin matka merkitsi Joosefin ja Marian elämässä täydellistä muutosta. Nyt heillä oli pieni lapsi, josta heidän oli huolehdittava. Mutta se merkitsi vielä enemmän: paimenten vieraillessa heidän luonaan he saivat vahvistuksen sanomalle, jonka enkeli oli antanut Marialle yhdeksän kuukautta aiemmin – hän synnyttäisi Jumalan, Korkeimman Pojan.

Myös tämän joulun aikana on mahdollisuus kaikilla ihmisillä, jotka ovat jättäneet kasteen armoliiton, tehdä matka Betlehemiin ja saada kokea, kuinka lapsi syntyy uudelleen ihmisen sydämessä katumuksen, synnintunnustuksen ja synninpäästön kautta. Joulun pieni lapsi ei tahdo mitään muuta enemmän kuin saada paikkansa ihmisen sydämessä uskon kautta.

Siunattua joulujuhlaa.

TEKSTI: STIG-ERIK ENKVIST,
TOIMINNANJOHTAJA, LFF

KUVA: S-E ENKVIST KOTIARKISTO
(KÄÄNNÖS: VESA PÖYHTÄRI)

Aktiomatalla Japanissa

Aloittaessani vuonna 2014 teologian opintoni Helsingin yliopistossa itselleni ei ollut täysin selvää, mihin suuntaan lähtisin maisteriksi valmistumiseni jälkeen. Opintojeni alussa ajatuksissani oli työskentely uskonnonopettajana ja olenkin tehnyt valmiiksi siihen vaadittavat opettajan pedagogiset opinnot. Opintojen edetessä kuitenkin myös ajatus seurakunnasta tulevaisuuden mahdollisena työpaikkana on saanut jonkin verran vahvistusta. Vielä näköpiirissä on kuitenkin nämä kaksi suuntaa, mihin voisi lähteä: opettajaksi tai papiksi. Tutkintoon vaadittavat kurssit alkavat olla melko loppuillaan ja olen pohtinut myös lähetystyötä ja omaa paikkaani siinä. Olenko joskus lähettäjä vai kenties lähtijä?

Viime lokakuussa sain olla mukana Evankelisten opiskelijoiden aktiomatalla Japanissa, jossa kahden viikon aikana tutustuimme ryhmänä Sleyn tekemään lähetystyöhön Tokion alueella. Teimme matkan kymmenen hengen voimin eri puolilta Suomea. Ennen matkaa osallistuimme Karkun evankelisella opistolla järjestettävälle kahden viikon esilähetyskurssille, jossa kuulumme Sleyn tekemästä lähetystyöstä tarkemmin ja tutustuimme aktioryhmänä toisiimme.

Paikan päällä Japanissa pääsimme lähettien seurassa vierailemaan kristillisissä päiväkodeissa, messuissa, jumalanpalveluksissa, nuortenillassa ja erilaisissa toimintapiireissä. Lisäksi tutustuimme japanilaiseen kulttuuriin vierailemalla shintolaisilla temppeleillä sekä laajasti eri

paikoissa Tokion kaupungin sykkeessä. Mieleenpainuvimpia olivat päiväkotivierailut ja siellä näkemämme lasten riemu sekä seurakuntalaisten kertomukset siitä, millaista on olla kristittyinä Japanissa.

Matkaa ennen olin kuullut, että Japanissa kristittyjä on vain alle prosentti väestöstä. Tämän vuoksi evankeliumin levittämiselle on siellä valtava tarve. Lähetyskentän hankaluuteen vaikuttavat monet tekijät, joista merkittäviä ovat sosiaaliset syyt sekä Japanin hengellinen ilmapiiri. Monille kasteen ottaminen voi olla vaikeaa heidän perheensä uskonnollisen taustan ja kunnian vuoksi. Onkin tärkeää muistaa Japania ja siellä ympäri maata toimivia lähettejä rukouksin!

TUOMAS LUKKAROINEN,
TEOL. KAND.

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Puhelin

09 668 9550

Sähköpostit

sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi

Kotisivu

www.sti.fi

Pankkitilit

Danske Bank:
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH
Nordea:
FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH

Työntekijät

pääsihteeri Jari Rankinen
tutkija Timo Eskola
sihteeri Kirsi Kuru

Aukiolo:

lukukausien aikana klo 9–19.
Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.
Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään tukijäsenille kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

SLEY:n toiminnanjohtaja Tom Säilä

Jäsenjärjestöt

Laestadianernas Fridsföreningars Förbund
Lähetisyhdistys Kylväjä
Lähetisyhdistys Rauhan Sana
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Medialähetys Sanansaattajat
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.

Vuositukijäsenmaksu 40 euroa (opiskelijat 10 euroa, yhteisöt 100 euroa). Ottaa vastaan kirjalalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa RA/2017/186

Poliisihallituksen arpajaishallinto on myöntänyt STI:lle 21.2.2017 luvan koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta 21.2.2017–31.12.2018 järjestettävälle rahankeräykselle. Uusi lupa on jo myönnetty myös vuosille 2019–2020. Varat käytetään teologiseen ja pastoraaliseen koulutukseen, julistus- ja julkaisutoimintaan, kirjastopalvelujen ylläpitämiseen sekä palkka- ja hallintokuluihin siltä osin kuin kulut palvelevat varsinaista yleishyödyllistä käyttötarkoitusta.

Taitto Kirsi Kuru

Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy
ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkójulkaisu)

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
KAISANIEMENKATU 13 A
00100 HELSINKI

ETUKANNEN KUVA: MAISEMA TAMPEREEN
VUOREKSESTA
TAKAKANNEN KUVA: AURINKO VIROLAINEN-
JÄRVEN TAKANA

KUVAAJA: MINNA RANKINEN

"KANSI, JOKA PIMEYDESSÄ VAELTAA, NÄKEE SUUREN VALON." (JES 9:1)